

15 Απριλίου 2002

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης επισκέφθηκε σήμερα αιφνιδιαστικά στις 13.00 το Δημαρχείο της Νίκαιας, όπου συναντήθηκε και συζήτησε με 14 πολίτες από την πόλη της Νίκαιας, παρουσία του δημάρχου Βασίλη Τράπαλη, τα θέματα και προβλήματα που απασχολούν την πόλη τους.

Στόχος της συνάντησης ήταν, ο Πρωθυπουργός:

- Να ακούσει τις σκέψεις των απλών ανθρώπων για τους κυβερνητικούς χειρισμούς και την πολιτική της κυβέρνησης.
- Να ανταλλάξει μαζί τους απόψεις για τα μικρά και μεγάλα θέματα που απασχολούν τη χώρα.
- Να συζητήσει με απλούς πολίτες τα προβλήματα και τις ανάγκες τους.
- Να έχει τη δυνατότητα μιας αυθεντικής επαφής με το λαό.

Η επίσκεψη του Πρωθυπουργού στο Δημαρχείο της Νίκαιας και η συνάντησή του με απλούς ανθρώπους αποτελεί την απαρχή ενός νέου τύπου επικοινωνίας και διαλόγου με τους πολίτες. Ο Πρωθυπουργός θέλει να έχει ο ίδιος μια αυθεντική εικόνα των προβλημάτων που απασχολούν το λαό, χωρίς το «φιλτράρισμα» του οποιουδήποτε φορέα, αξιωματούχου ή παράγοντα.

Η σύνθεση των πολιτών που μετείχαν σ' αυτή τη συζήτηση με τον Πρωθυπουργό ήταν αντιπροσωπευτική τόσο από ηλικιακή, όσο και από κοινωνική πλευρά. Οι συμμετέχοντες ήταν εργαζόμενοι, επαγγελματίες, επιστήμονες, νοικοκυρές, φοιτητές, γυναίκες και νέοι. Η επιλογή τους έγινε με αποκλειστική ευθύνη του δημάρχου Νίκαιας Βασίλη Τράπαλη.

Οι προσκληθέντες δεν γνώριζαν ότι θα συναντήσουν τον Πρωθυπουργό, αλλά ότι θα συμμετείχαν σε μια ομάδα πολιτών που θα έπαιρνε μέρος σε μια ποιοτική έρευνα.

Συγκεκριμένα μετείχαν και έλαβαν το λόγο κατά σειράν, εκθέτοντες στον Πρωθυπουργό τα θέματα που απασχολούν τον εργασιακό τους χώρο, αλλά και τα γενικότερα προβλήματα – κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά- της πόλης της Νίκαιας, οι κάτωθι:

1. Κανακάκης Ηρακλής, δάσκαλος, διευθυντής του 18^{ου} Δημοτικού Σχολείου Νίκαιας.
2. Κλάπας Ιωάννης (από τη δεύτερη γενιά των προσφύγων στη Νίκαια) δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, πρώην δημοτικός σύμβουλος Νίκαιας.
3. Ιωαννίδης Δημήτριος, αρχιτέκτων, αντιπρόεδρος της Πνευματικής Εστίας Νίκαιας.
4. Ψωμά Δέσποινα, καθηγήτρια, διευθύντρια 2^{ου} Λυκείου Νίκαιας

5. Τριανταφύλλου Αθανάσιος, δάσκαλος, διευθυντής του 19^{ου} Δημοτικού Σχολείου Νίκαιας.
6. Χριστοδούλου Παρασκευή, οικοκυρά, πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του 22^{ου} Δημοτικού Σχολείου Νίκαιας.
7. Βλυσσίδης Στέλιος, καθηγητής, διευθυντής του 9^{ου} Γυμνασίου Νίκαιας.
8. Παπαματθαίου Ελένη, κοινωνική λειτουργός, υπεύθυνη του Κέντρου Πρόληψης του Δήμου Νικαίας κατά της καταπολέμησης των ναρκωτικών.
9. Παυλίδης Ηλίας χημικός μηχανικός, αθλητής της ομάδας Βόλλεϋ της Νίκαιας που συστάθηκε από τη συγχώνευση του Αρη Νικαίας και του Ιωνικού Νικαίας.
10. Γεραζούνη Νικολέτα, παιδοχειρουργός στο Νοσοκομείο της Νίκαιας.
11. Καλλιβρετάκη Αναστασία, φοιτήτρια Παντείου Πανεπιστημίου.
12. Αμβράζη Αναστασία, μαθήτρια Νυχτερινού Λυκείου Νικαίας
13. Στέλλα Κετίκογλου, άτομο με ειδικές ανάγκες.
14. Φάτσης Γιάννης, έμπορος μέλος του Εμπορικού Συλλόγου Νικαίας.

Ο Πρωθυπουργός, αφού άκουσε επί περίπου μιάμιση ώρα τις τοποθετήσεις τους, είπε τα εξής:

«Θέλησα να ακούσω από πρώτο χέρι τις σκέψεις σας, τους προβληματισμούς σας, τα ερωτηματικά και τις αμφιβολίες σας, καθώς και τις κριτικές επισημάνσεις σας για ένα πράγματι ευρύ, άκρως ενδιαφέρον και κρίσιμο φάσμα προβλημάτων που απασχολούν – πιστεύω – όχι μόνο την πόλη σας, αλλά και όλη τη χώρα.

Όπως ανέφερα και στην πολύ σύντομη εισαγωγική παρέμβασή μου όταν μου συστηθήκατε, σκοπός της εδώ παρουσίας μου ήταν περισσότερο να ακούσω εσάς το πώς βλέπετε τα πράγματα και όχι βέβαια να δώσω λύσεις σε κάποια προβλήματα που έχουν προκύψει. Ήθελα περισσότερο να έχω εγώ προσωπικά μια γενική εικόνα για το πώς βλέπετε τη ζωή σας ως ενεργοί πολίτες με δράση και παρουσία στην κοινωνία της Νίκαιας.

Απ' αυτή τη συζήτηση που είχαμε, την τόσο χρήσιμη και εποικοδομητική, προκύπτουν για μένα αρκετά συμπεράσματα. Συμπεράσματα που μου είναι λίγο ως πολύ γνωστά και τα οποία δεν ακούω για πρώτη φορά. Πρόκειται για τα πραγματικά προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας και πώς τα αντιμετωπίζουμε.

Βέβαια, δεν είναι του παρόντος να υπεισέλθω στο άλφα ή το βήτα πρόβλημα και ελλείπει ακριβών στοιχείων. Ωστόσο, μου περιγράψατε μια πραγματικότητα, την οποία όλοι βιώνουμε και για την οποία πασχίζουμε να αλλάξει.

Θα μου επιτρέψετε όμως, παίρνοντας αφορμή από τα όσα μου εκθέσατε, να εκφράσω και εγώ τη δική μου αντίληψη γύρω από ορισμένα θέματα,

στα οποία εστιάσατε τις παρεμβάσεις σας: Η χώρα μας – και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε- ήταν μια χώρα σε μεγάλη υστέρηση. Πολλοί από σας θα θυμούνται τη Νίκαια ως την πόλη με τα προσφυγικά, με τους καταυλισμούς, θα έχουν εν πάση περιπτώσει στο μυαλό τους την εικόνα μιας υποβαθμισμένης περιοχής με ό,τι αυτό συνεπάγεται (φτώχεια, ανέχεια). Αυτή η εικόνα ήταν κυρίαρχη στις δεκαετίες του '50 και του '60.

Σήμερα, αυτή η εικόνα δεν υπάρχει πια. Και δεν υπάρχει, γιατί πολλές κυβερνήσεις προσπάθησαν και ο ελληνικός λαός προσπάθησε. Αυτά τα αναφέρω, για να σας θυμίσω ότι η χώρα βρισκόταν σε υστέρηση. Μια υστέρηση που σήμερα δεν είναι τόσο ορατή, όμως έχουν μείνει κάποια σημάδια της, όπως είναι οι μικροί δρόμοι, η έλλειψη πλατειών, η έλλειψη πρασίνου, η άναρχη δόμηση.

Και σήμερα υπάρχει υστέρηση, αλλά είναι εντελώς διαφορετικού επιπέδου. Αυτή την υστέρηση την περιγράψατε όλοι σας και μάλιστα με πολύ γλαφυρό τρόπο. Και εγώ θα συμφωνήσω μαζί σας πως πράγματι υστερούμε ακόμη και στον τομέα της υγείας και στον τομέα της παιδείας και στον τομέα των συγκοινωνιών. Εγώ θα τα συνοψίζω σε μια λέξη: Καθημερινότητα.

Και για να σας φέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: Πλατείες και πράσινο μπορούν να γίνουν εύκολα; Όχι, βέβαια, όταν το κάθε μέτρο γης κοστίζει πολύ ακριβά. Επομένως, αλλού πρέπει να γίνουν οι πλατείες και το πράσινο για να δώσουμε διεξόδους, για παράδειγμα, το Ελληνικό να γίνει ένα πραγματικό πάρκο σε όλη την έκτασή του που θα αποτελέσει έναν πνεύμονα και για τις περιοχές που βρίσκονται προς τη θάλασσα. Το ίδιο θα μπορούσε να γίνει και για το όρος Αιγάλεω, καθώς και για τον Ελαιώνα.

Υστέρηση υπάρχει και στην παιδεία. Εγώ φοίτησα στο Πειραματικό, το γνωρίζετε οι εκπαιδευτικοί που παρίστασθε. Θυμάμαι ότι μέχρι την Τετάρτη Δημοτικού δεν καθόμασθε σε θρανία και γράφαμε πάνω στα πόδια μας. Στην Πέμπτη Δημοτικού πρωτοκάθισα σε θρανίο. Θα μου πείτε, «μα, τι σχέση έχει αυτό που μας λέτε;» Έχει σχέση με την έννοια ότι η σημερινή υστέρηση στην παιδεία δεν μεταφράζεται βέβαια σε έλλειψη θρανίων, αλλά σε έλλειψη ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μεταφράζεται επίσης στο ότι ακόμη υπάρχουν διπλοβάρδιες στα σχολεία. Αυτά ακριβώς καταπολεμούμε σήμερα. Και τις διπλοβάρδιες να εξαλείψουμε, αλλά και να μεριμνήσουμε ώστε το σύνολο των σχολείων της χώρας να εφοδιαστεί με ικανό αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών μέχρι το 2004.

Αναφερθήκατε, κυρίως οι εκπαιδευτικοί, στην εκμάθηση ξένων γλωσσών, κυρίως στην εκμάθηση της αγγλικής. Συμφωνώ και εγώ ότι οι μαθητές θα πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς την αγγλική. Όταν μιλάμε για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, είναι δυνατόν να μη γνωρίζει κανείς την αγγλική σε ικανοποιητική και παράλληλα να μπορεί να χειρίζεται

ηλεκτρονική υπολογιστή; Όχι βέβαια. Αυτά είναι τα προβλήματα που δημιουργεί η ίδια η δυναμική της ανάπτυξης και για τα οποία έχω μιλήσει κατ' επανάληψη. Εδώ όμως από τα προβλήματα ανάπτυξης –και αυτό πρέπει να το συνειδητοποιήσουμε- αρχίζουν και άλλα προβλήματα, όπως είναι εκείνα των νοοτροπιών, της στάσης του καθενός μας απέναντι στην πραγματικότητα, των εμποδισμένων συμφερόντων. Να αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα που εσείς οι εκπαιδευτικοί πιστεύω πως το αντιλαμβάνεστε απολύτως: Πόσες ώρες θα διδάσκεται η ξένη γλώσσα στο σχολείο; Στο Λύκειο θα διδάσκεται, ας πούμε, τρεις ώρες εβδομαδιαίως; Και αν διδάσκεται τρεις ώρες, ποια άλλη ώρα διδασκαλίας κόβουμε; Επομένως, σε κάθε κίνησή μας, σε κάθε μέτρο που παίρνουμε, πρέπει να συμπορεύεται η κοινωνία, γιατί στην αντίθετη περίπτωση βρίσκεισαι μετέωρος και η καταστροφή είναι μεγαλύτερη.

Το άλλο μεγάλο θέμα είναι το θέμα της υγείας. Γνωρίζετε τα προβλήματα που έχουν προκύψει με το Νοσοκομείο Χαϊδαρίου, λόγω της αντίδρασης ανάμεσα στους πανεπιστημιακούς γιατρούς και το υπουργείο Υγείας. Γνωρίζετε ότι οι πανεπιστημιακοί θέλουν να έχουν ένα Νοσοκομείο που να λειτουργεί εκτός υπουργείου, δεν θέλουν κανένα λειτουργό του ΕΣΥ. Η πρότασή τους ήταν να γίνει ένα «πανεπιστημιακό ΕΣΥ» που να το χειρίζονται οι πανεπιστημιακοί. Μα, το ΕΣΥ είναι ένα σύστημα δημόσιο που πρέπει να καταλαμβάνει όλο το χώρο της υγείας. Πουθενά στο εξωτερικό δεν συμβαίνει αυτό. Στη Γερμανία που την ξέρω καλά υπάρχει το πανεπιστημιακό νοσοκομείο αλλά δίνει λογαριασμό στο υπουργείο, το οποίο καθορίζει τους όρους λειτουργίας του. Λύνεται εύκολα αυτό; Όχι, γιατί υπάρχει αυτή η αντιπαράθεση. Αλλά κάποια στιγμή θα υπάρξει πολιτική βούληση, θα υπάρξει τομή. Δεν το θέλουν; Δεν θα πάνε. Θα πάνε άλλοι εκεί. Όμως γι' αυτό χρειάζεται κάποιος χρόνος. Και φυσικό είναι να δημιουργούνται τριβές, να γίνονται απεργίες στα πανεπιστήμια, να μην κάνουν μάθημα τα παιδιά στις Ιατρικές Σχολές και ούτω καθ' εξής.

Ας έρθω και στην παιδεία. Μιλήσατε για την αξιολόγηση. Εγώ προσωπικά έχω ασχοληθεί με το θέμα της αξιολόγησης, πριν καν το ΠΑΣΟΚ έρθει στην κυβέρνηση. Εγώ πιστεύω ότι για κάθε πολίτη, όπου και αν υπηρετεί, πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση, σωστή αξιολόγηση. Όταν λέω σωστή αξιολόγηση, εννοώ αξιολόγηση μη αυθαίρετη, εννοώ αξιολόγηση όχι ως αποτέλεσμα μόνον ιεραρχίας. Αναφέρομαι σε αξιολόγηση ως αποτέλεσμα της συνολικής προσφοράς. Ειδικότερα για τα σχολεία δεν υπήρχε πραγματική αξιολόγηση. Και όσον αφορά την επετηρίδα, εκεί υπεισέρχεται θέμα νοοτροπιών και στάσης του καθενός μας, θέμα εμποδισμένων διαδικασιών, οι οποίες είναι δύσκολο να αλλάξουν.

Ας έρθω και στο θέμα της ανεργίας: Η ανεργία καταπολεμάται βραχυπρόθεσμα μεν με υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης (τους οποίους έχουμε πετύχει) και μακροπρόθεσμα από τη βελτίωση της εκπαίδευσης. Βέβαια, εδώ μπορεί να ανοίξει μια μεγάλη συζήτηση: Εκπαιδεύεις ανθρώπους για να μπορούν να απασχολούνται ή εκπαιδεύεις ανθρώπους

για να τους δώσεις ουσιαστική παιδεία; Βεβαίως, ουσιαστική παιδεία πρέπει να τους δώσεις, διασφαλίζοντας παράλληλα και την απασχόλησή τους. Γιατί αν μαθαίνεις τα παιδιά πράγματα στο σχολείο και στο πανεπιστήμιο, τα οποία μετά δεν τους βοηθούν σε τίποτε, τότε το αποτέλεσμα είναι μηδέν. Εμείς κάνουμε προσπάθεια συνεχή σε σχέση με τα εκπαιδευτικά προγράμματα. Η χώρα έχει μια ανεργία που προκύπτει και απ' αυτό το πρόβλημα που σας ανέφερα, δηλαδή την έλλειψη της εκπαιδευτικής προετοιμασίας, όσον αφορά τις ανάγκες της αγοράς. Οι άνδρες στην Ελλάδα κατά 70% δουλεύουν. Είναι ο ίδιος αριθμός περίπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι γυναίκες δουλεύουν κατά 53%-54%, αριθμός πολύ χαμηλότερος από το μέσο κοινοτικό όρο. Ένας λόγος λοιπόν ανεργίας είναι οι γυναίκες που ζητούν εργασία και ο άλλος λόγος είναι οι πολίτες της υπαίθρου που την εγκαταλείπουν και έρχονται στις πόλεις προς αναζήτηση εργασίας. Γι' αυτό είχαμε αυτή τη δομική ανεργία που ανέβηκε γύρω στο 11,9%, έχει πέσει τώρα στο 10,5%. Όμως η ανεργία δεν παύει να είναι ένα σημαντικό πρόβλημα για τη χώρα».

Και ο Πρωθυπουργός κλείνοντας είπε τα εξής:

«Έχουμε πολλά μπροστά μας να γίνουν ακόμη και η κοινωνία μας είναι ακόμη πίσω, όμως τώρα έχει τις δυνατότητες. Αν με ρωτήσετε «τι σε ικανοποιεί, αισθάνεσαι ότι έκανες κάτι;», θα απαντήσω «αισθάνομαι ότι έχει η κοινωνία μας δυνατότητες, με όλα τα προβλήματα».

Κάποιος από σας αναφέρθηκε στον εκσυγχρονισμό. Υπάρχουν βέβαια και προβλήματα του τύπου διαπλοκής, διαφάνειας, αλλά τουλάχιστον εγώ αισθάνομαι ότι κάνουμε μια προσπάθεια να δίνουμε ένα καλύτερο παράδειγμα: Και όσον αφορά τη διαχείριση και όσον αφορά τη δημόσια στάση και όσον αφορά την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Πολλές φορές τα πράγματα δεν πάνε όπως θέλουμε για διάφορους λόγους. Όμως, έχοντας εγώ τη δυνατότητα σύγκρισης με το παρελθόν, νομίζω ότι η πορεία μας είναι μια πορεία που δείχνει μια άλλη κατεύθυνση. Από εκεί και πέρα, βεβαίως, πρέπει να έχουμε σε όλα αυτά, ιδίως στα θέματα της διαφθοράς, αλλά και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, μια άλλη εικόνα, την οποία να βελτιώνουμε συνεχώς.

Ο γενικός στόχος μας είναι η σύγκλιση. Και η σύγκλιση αφορά και τις δημόσιες υπηρεσίες και την οικονομία και το εισόδημα και την εξωτερική ασφάλεια, για να περιορίσουμε τις αμυντικές δαπάνες.

Επιτρέψτε μου να σας πω και κάτι άλλο: Χρειάζεται να έχουμε και αυτοπεποίθηση, πρέπει να έχουμε κριτική δυνατότητα, να είμαστε κριτικοί απέναντι στις καταστάσεις, να είμαστε δημιουργικοί και να έχουμε τη σκέψη ότι μπορούμε να διορθώσουμε τα πράγματα. Γιατί αν έχουμε μια αντίληψη μιζέριας με την έννοια ό,τι και να κάνουμε, δεν αξίζει τον κόπο, θα μείνουμε εκεί που είμαστε. Αξίζει τον κόπο και μπορούμε να διορθώσουμε περαιτέρω τα πράγματα. Και για να μη λέω μεγάλα λόγια, σας καλώ να συγκρίνετε το τώρα με αυτό που υπήρχε προ δεκαετίας. Αμα έχουμε αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία, μπορούμε να

λύσουμε καλύτερα τα προβλήματα. Σας ευχαριστώ, γιατί ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη η συνάντησή μας και μου δώσατε την ευκαιρία να σημειώσω πολλά θέματα, όπως το θέμα των εμπορικών δανείων για ατομικές επιχειρήσεις, τα οποία θα εξετάσω με τους συνεργάτες μου».